

PROJEKTET GRÖN MÅNGFALD

Delrapport 1

En kartläggning av behov, intresse, erfarenhet och kunskaper hos arbetslösa personer med invandrarbakgrund i Norrköping för arbete inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård och trädgårdsodling

Om mångfald inom den gröna sektorn
En sammanställning av en enkätundersökning våren 2006
Norrköping den 14 april 2006

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Växtkraft Mål 3

FÖRORD	1
INLEDNING	2
PROJEKTET GRÖN MÅNGFALD	2
SYFTE.....	2
MÅL	2
MÅLGRUPP	2
TIDSPERIOD	2
ENKÄTUNDERSÖKNINGEN	3
SYFTE.....	3
MÅLSÄTTNING	3
GENOMFÖRANDE.....	3
NÅGRA INTRYCK FRÅN SVARSINSAMLINGEN	3
RESULTATPRESENTATION.....	4
SVARSFREKVENNS	4
KÖN OCH ÅLDER.....	5
FÖDELSELAND.....	5
ANTAL ÅR I SVERIGE	7
SYSSELSÄTTNING	7
INNEHAV AV KÖRKORT.....	7
TIDIGARE ERFARENHETER	8
BIODLING	8
TIDIGARE UTBILDNING	9
INTRESSE FÖR ATT ARBETA INOM DEN GRÖNA NÄRINGEN.....	9
INTRESSE FÖR PRAKTIK INOM DEN GRÖNA SEKTORN	9
ATTITYDER TILL ARBETE INOM DEN GRÖNA SEKTORN.....	9
<i>I hemlandet</i>	9
<i>I Sverige</i>	10
INTRESSE FÖR UTBILDNING.....	10
INTRESSE FÖR MER INFORMATION	10
SAMMANFATTNING	11
BILAGA 1	12
BILAGA 2 - FRÅGEFORMULÄR	14

Förord

I projekt Grön mångfald skapas möjligheter för en kulturell mångfald i lantbruk, skogsbruk och trädgårdsodling. Det kan ge enskilda personer arbete och samtidigt leda till en ökad kunskap om kulturer bland både svenskar och personer med invandrabakgrund. Det kan också leda till utveckling av livsmedelsprodukter inom näringen som en frukt av dessa kulturella möten. Detta leder i sin tur till en mer hållbar utveckling inom regionen.

För personer med invandrabakgrund som kan ha intresse för att arbeta inom den gröna sektorn kan det vara svårt att hitta vägar till att få ett sådant arbete. En utbildning med möjlighet till praktik inom den gröna näringen skulle kunna underlätta för många att hitta arbete inom detta område.

Projektet vill undersöka möjligheter för arbete inom lantbruk, djurskötsel, skogsbruk och trädgårdsodling. Många lantbrukare vill ha personer med F-Skattsedel som arbetar hos dem. För enskilda kan detta vara ett stort steg att gå från arbetslöshet till F-skatt.

Den här rapporten (del 1) bygger på en enkätundersökning som projektet Grön mångfald har gjort för att kartlägga behov, intresse, erfarenheter och kunskaper hos arbetslösa invandrare för arbete inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård och trädgårdsodling.

Denna rapport som är skriven av Naim Massi, skall tillsammans med rapportens andra del ligga till grund för en ansökan om projektmedel för att starta en utbildning som skall underlätta för personer med invandrabakgrund att på sikt få arbete inom den gröna näringen. Denna rapport kan också fungera som informationskälla för alla som är intresserade att få veta mer om intresset hos en del personer med invandrabakgrund för arbete inom den gröna sektorn.

Stort tack till alla som hjälpte till och medverkade i denna undersökning. Ingen nämnd, ingen glömd.

Camilla Carlsson
Östgöta Coop Center

Inledning

Den här rapporten är en beskrivning av intresset hos en del personer med invandrabakgrund i Norrköping för arbeten inom den gröna sektorn.

Den gröna sektorn i Sverige omfattar bland annat:

- **Livsmedelsproduktion:**
Mjölk, nötkött, griskött, lammkött fågelkött, ägg, spannmål, olja, socker, honung, trädgård, miljö, djuromsorg, mm.
- **Massa- och trävaruproduktion:**
Skog och marknad, skog och miljön (plantera, avverka mm)
- **Annan grön näring:**
Energi, körslor och entreprenad, den gröna upplevelsen, den viktiga hästen, regional mat.

I den här sammanställningen behandlas verksamhetsområdena lantbruk, djurskötsel, skogsbruk och trädgårdsodling och delvis biodling.

Projektet Grön mångfald

Projektet ”Grön Mångfald” är ett mål 3 projekt, lokalutveckling, inom insatsområde 4. Östgöta Coop Center är huvudman för projektet. Samverkansparterna i projektet är Marieborgs folkhögskola, Vretagymnasiet, LRF, LO-facken i Norrköping, näringsidkare inom den gröna näringen, invandrarföreningar m fl.

Syfte

Syftet är att kartlägga behov, intresse, erfarenhet och kunskaper hos arbetslösa personer med invandrabakgrund för arbete i skog, med djurbesättningar, i gröna områden och i trädgårdsodling. Samtidigt görs en liknande kartläggning för att ta reda på behov av arbetskraft hos näringen och vilka krav som ställs i lantbruk, skogsbruk och djurbesättningar. Syftet är att utifrån kartläggningens resultat görs en gemensam utbildningsplan och en projektansökan med Marieborgs folkhögskola, Vretagymnasiet, LRF, LO-facken i Norrköping, Östgöta Coop Center och invandrarföreningar.

Mål

Målet är att projektet på sikt leder till arbete och att en projektansökan arbetas fram utifrån denna förstudie.

Målgrupp

Målgruppen är arbetslösa personer med invandrabakgrund med intresse och kunskap för den gröna näringen och näringsidkare inom lantbruk, skogsbruk och trädgård. I denna undersökning omfattas personer med invandrabakgrund som är födda utanför Sverige eller har minst en förälder som inte är född i Sverige.

Tidsperiod

Projektet startade februari 2006. Två personer är anställda för att arbeta med projektet; Karin Wesslén Holmberg och Naim Massi. Kartläggningen delades upp i två delar där del 1 vänder sig till personer med invandrabakgrund medan del 2 vänder sig till näringsidkare inom, lantbruk, djurskötsel, skogsbruk och trädgårdsodling. Du håller nu del 1 i din hand som är skriven av Naim Massi.

Enkätundersökningen

För att kunna få så många svar som möjligt utformades en enkät med 18 frågor, se bilaga 1.

Syfte

Denna enkätundersökning syftar till att kartlägga behov, intresse, erfarenheter och kunskaper hos arbetslösa personer med invandrarbakgrund för arbete inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård, och i trädgårdsodling.

Målsättning

Målsättningen med enkäten var att få 300 svar från personer med invandrarbakgrund i arbetsför ålder i Norrköping. Ett annat mål var att det skulle vara jämvikt mellan antalet män och kvinnor som svarade.

Genomförande

Undersökningen omfattade 216 svar med ca hälften kvinnor och hälften män. Insamlingen av svaren utfördes genom besök och utskick. Besöken genomfördes i en del fall av ena av de två projektledarna och i andra fall av båda tillsammans. I tabell 1 visas antalet svar och namn på plaster där svarsinsamlingen utfördes.

Källa	Antal svar
Invandrarföreningar	27
Marieborgs folkhögskola	59
komvux	37
Reko, insamlingscentralen	27
Komjob	9
Försörjningsstödskontoret	57
Totalt	216

Tabell 1. Insamlingsplatser och antal svar.

Fyra invandrarföreningar besöktes. Vid dessa besök lämnades muntlig information om projektet och enkäten. Efter genomgång av projektinformationen ombads föreningsmedlemmarna att fylla i enkäten. Dessa föreningar var Assyriska Kulturföreningen, Bosniska föreningen, Tigris föreningen och Gustavsbergs kolonilottsörening. I det senare fallet visade det sig att medlemmarna till ca 90 % bestod av äldre personer med invandrarbakgrund där flertalet inte ansågs tillhöra målgruppen. Svaren från den föreningen ingår därför inte i vår undersökning.

Deltagare i olika skolor och projekt besöktes gruppvis. Informationen hölls på liknande sätt som gjordes på föreningarna med den skillnaden att här utökades informationen med att visa ett bildspel om bland annat hur det är att arbeta med kor.

Genom försörjningsstödskontoret ökades möjligheten till att på kort tid nå andra grupper som annars skulle ha varit svåra att nå. Urvalet av personerna inskränktes till att tillhöra grupp 1 och 2, det vill säga de personer som har närmast till att kunna ta ett arbete när det erbjuds. I detta fall skickades enkäten hem per post.

Enkäten ställdes ut även på andra platser såsom medborgarkontoren i Norrköping och arbetsförmedlingen för att vara tillgänglig för besökarna till dessa platser.

Några intryck från svarsinsamlingen

Innehållet i informationen upplevdes av flera mottagare som konkret och pedagogiskt lagd. Informationen inriktades bland annat på att kunna ge en liten bild av hur det egentligen är att

arbete inom denna sektor. Det framhövdes till exempel att sådant arbete ofta kan vara kroppsligt krävande.

Det informerades särskilt om att *bara* de som verkligen var intresserade skulle fylla i sina namn- och adressuppgifter på sista frågan. Undersökningen visar dock att en del har missat den informationen och således kan ha skrivit sina namn där av misstag eller på grund av bristande språkkunskaper i svenska.

Informationen hölls på svenska och i vissa fall på arabiska och assyriska/syrianska. I flera fall uppstod språksvårigheter när informationen hölls på svenska. De flesta språksvårigheterna kunde överbryggas dels genom att tala på lätt svenska, men också genom att hjälp kunde lämnas på det egna språket där det talades arabiska eller assyriska/syrianska. Det upplevdes att den lämnade informationen förhållandevis uppfattades av den allra största majoriteten. När bilder på grisar visades yttrades fniss och höjda ögonbryn hos några deltagare. Orsaken till denna reaktion undersöktes aldrig. Orsaken kunde kanske bero på att det förmodligen rörde sig om personer som inte äter fläskkött.

Vid möten med en del av målgruppen frågades ofta om den tänkta utbildningen; när börjar den? Hur lång är den? Hur ska man finansiera den? Andra frågor rörde sig om lönenivåerna, tillgången och kommunikationsmöjligheterna till arbete inom den gröna sektorn.

Fråga nr 15 och 16 i enkäten som behandlar målgruppens syn på statusen för arbeten inom den gröna sektorn i sina hemländer respektive i Sverige vållade huvudbry hos många. Många upplevde dessa frågor som svåra att besvara av flera skäl. Ett skäl som nämndes var att den gröna sektorn rymmer flera yrken av varierande statusnivå.

Resultatpresentation

Det kan diskuteras om undersökningens omfattning är tillräckligt stor för att vara representativ för majoriteten av arbetslösa personer med invandrarbakgrund i Norrköping. Undersökningen gör inte anspråk på att vara representativ för alla arbetslösa personer med invandrarbakgrund i Norrköping. Det är dock inte uteslutet att ett slumpmässigt urval skulle kunna ge ett liknande resultat som denna undersökning.

Svarsfrekvens

Antalet personer som träffades räknades inte på grund av att en del anslöt sig senare och en del lämnade samlingslokalen innan mötet började respektive avslutades. Antalet personer som träffades måste därför uppskattas utifrån minnesbilder och information från lärarna om antalet närvarande. Antalet personer som träffades uppskattades till 230 personer. I denna uppskattning ingår även gruppen från Gustavsbergs kolonilott som omfattade ca 40 personer. Majoriteten i den gruppen ansågs inte överensstämmande med den tänkta målgruppen. Skälet till detta var antingen deras höga ålder eller att de av andra skäl saknade möjlighet att kunna ta ett erbjudet arbete. Kännedom om dessa förhållanden undersöktes inte i förväg utan kunde först konstateras på plats.

Genom Försörjningsstödskontoret skickades 159 enkäter till utvalda personer. Antalet erhållna svar blev 57. Ytterligare svar erhöles efter det att insamlingen avslutats. Dessa förekommer ej i sammanställningen av undersökningen.

Sammantaget innebär det att 389 personer intervjuades och antalet svar uppgick till 216. Detta betyder att svarsfrekvensen uppgår i detta fall till ca 56 %. Bortser man från Gustavsbergs grupp uppgår svarsfrekvensen till ca 62 %.

Undersökningen visar att bortfallet beträffande de frågor i enkäten som de tillfrågade rimligen borde ha svarat på är mycket begränsat. Den tämligen låga bortfallsfrekvensen gäller med eller utan beaktande av språksvårigheter eller andra skäl. I tabell 2 presenteras en sammanställning som visar bortfallsresultatet. Tabell 2 visar att bortfallet i de enskilda

frågorna uppgår i genomsnitt till 2,7 %, vilket innebär att statistiskt användbar information uppgår till 97,3 % av de besvarade frågorna.

Fråga nr	Bortfall	Bortfall i %
1	1	0,5%
2	3	1,4%
3	17	7,9%
4	3	1,4%
5	9	4,2%
6	2	0,9%
7	2	0,9%
8	2	0,9%
10	7	3,2%
11	5	2,3%
12	4	1,9%
13	4	1,9%
14	5	2,3%
15	12	5,6%
16	11	5,1%
17	6	2,8%
Genomsnitt		2,7%

Tabell 2. Bortfall bland enskilda frågor i enkäten.

Kön och ålder

Vid projektets planering diskuterades könsfördelningen inom gruppen. Det framkom bland annat att eftersom arbeten inom den gröna sektorn ofta är kroppsligt krävande är det viktigt att kvinnorna i undersökningen inte var överrepresenterade. Det framkom också att målgruppen skulle vara i arbetsför ålder det vill säga varken för unga eller för gamla.

Av tabell 3 framgår det att den undersökta gruppen består av 50 % kvinnor och 50 % män. Åldersfördelningen mellan de olika åldersgrupperna visar att 74 % av den undersökta gruppen utgörs av personer i åldern mellan 26 och 55 år medan resterande utgörs av ungdomar och äldre.

Ålder	Kvinna	Man	Ej svar	Totalt
18-25	11%	9%	0%	20%
26-35	13%	15%	0%	27%
36-45	18%	14%	0%	32%
46-55	7%	8%	0%	15%
56-60	0%	4%	0%	5%
Ej svar	1%	0%	0%	1%
Totalt	50%	50%	0%	100%

Tabell 3. Ålder och kön hos den undersökta gruppen.

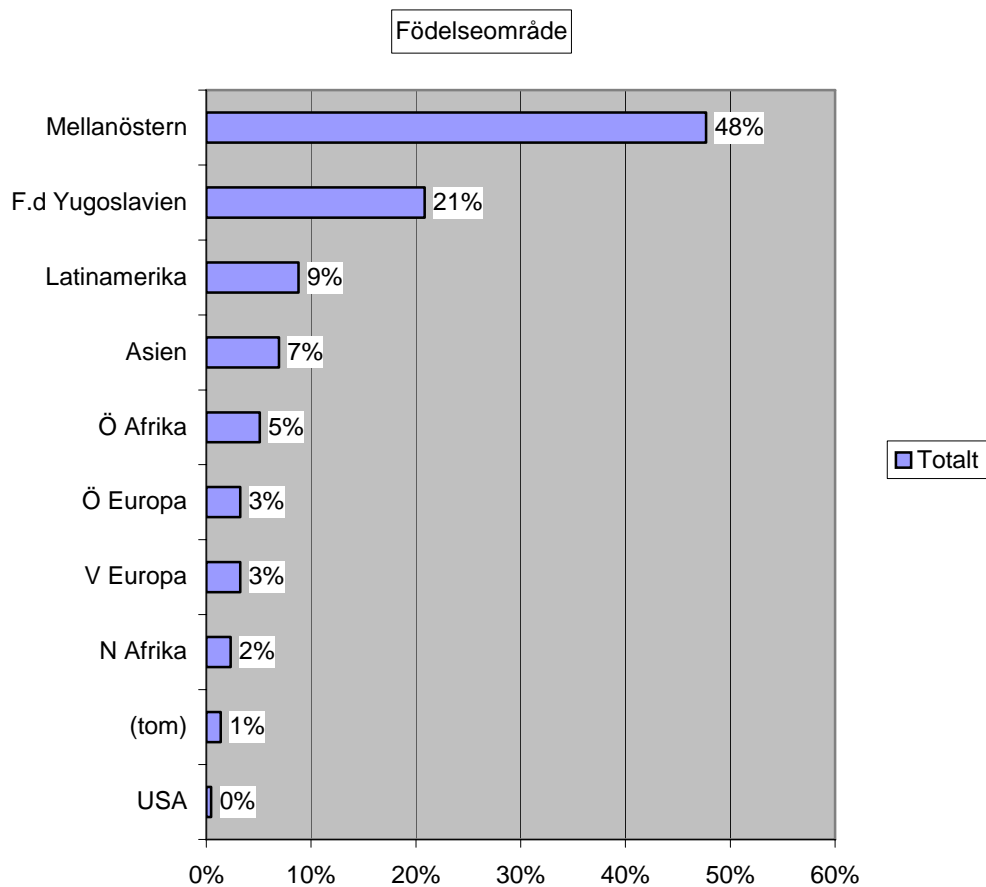
Födelseland

Målgruppen omfattar personer som har sin bakgrund i olika delar av världen. För att undersöka att målgruppen omfattar många olika grupper ur nationalitetssynpunkt har det frågats om uppgift om födelseland. Av svaren på frågan om födelseland framgår att 33 länder eller landområden ingår i undersökningen däribland Sverige. I de få fall då Sverige uppgetts som födelseland rörde det sig om barn till personer som är födda utanför Sverige. Tabell 4 visar de olika länderna eller områdena som uppgetts och antalet personer som svarat.

Land/område	Antal	Land/område	Antal
Argentina	1	Makedonien	1
Azerbajdzjan	1	Marocko	2
Bosnien	12	Montenegro	1
Bulgarien	1	Persien	1
Burundi	5	Polen	3
Chile	17	Rumänien	1
Filipinerna	2	Serbien	4
Finland	1	Somalia	6
Grekland	1	Spanien	1
Guatemala	1	Srilanka	2
Irak	29	Sverige	4
Iran	2	Syrien	42
Jordanien	2	Thailand	6
Jugoslavien	12	Tunisien	3
Kina	1	Turkiet	11
Kosovo	13	USA	1
Libanon	9	Ej svar	17
Totalt			216

Tabell 4. Den undersökta gruppens nationella bakgrund och antal

Figur 1 visar att majoriteten personer i undersökningen utgörs av de tre största invandrargrupperna boende i Norrköping. Dessa tre grupper tillsammans utgör 78 % av hela den undersökta gruppen. Personer som har sin bakgrund i mellanöstern utgör majoriteten (48 %) av hela den undersökta gruppen där majoriteten är födda i Syrien.

Figur 1. Fördelning av den undersökta gruppen över landområden.

Antal år i Sverige

Antalet år en person har tillbringat i Sverige kan ge en vägledning för bedömning av förutsättningarna vid rekryteringen till en utbildning eller arbete.

Tabell 5 visar att av hela den undersökta gruppen har 45 % bott i Sverige i 10 år eller längre. Endast 15 % har bott i Sverige under en period kortare än 2 år.

Landområde	1-2	3-5	6-10	10-15	>15	Ej Svar	Totalt
Asien	33%	33%	7%	13%	13%	0%	100%
F.d Jugoslavien	7%	18%	18%	53%	4%	0%	100%
Latinamerika	11%	26%	0%	11%	53%	0%	100%
Mellanöstern	10%	22%	22%	10%	34%	2%	100%
N Afrika	40%	0%	20%	20%	20%	0%	100%
USA	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
V Europa	14%	0%	0%	0%	86%	0%	100%
Ö Afrika	45%	9%	27%	18%	0%	0%	100%
Ö Europa	43%	43%	14%	0%	0%	0%	100%
(tom)	33%	0%	0%	0%	33%	33%	100%
Totalt	15%	21%	17%	19%	26%	1%	100%

Tabell 5. Landområde och antal år i Sverige.

En jämförelse mellan de tre största invandrargrupperna visar att den latinamerikanska gruppen relativt sin storlek har bott längst i Sverige.

Sett över alla invandrargrupper relativt sin storlek i undersökningen har personer från Östeuropa, Asien och Östafrika bott kortast tid i Sverige.

Sysselsättning

Av målgruppsbeskrivning framgår det att personerna skall vara arbetslösa. För att säkerställa att åtminstone flertalet i undersökningen saknar arbete, har det frågats om vilken typ av sysselsättning som de har.

34 % av hela den undersökta gruppen svarade att de är arbetslösa medan 48 % svarade att de studerar. Eftersom studierna i detta fall rör sig om kurser och projekt som förutsätter att deltagaren är arbetslös, är det högst sannolikt att 82 % av den undersökta gruppen saknar arbete. Resterande 18 % har antingen någon form av arbete eller gör annat.

Undersökningen visar att kvinnor studerar i mycket högre utsträckning än män. 69 % av kvinnorna och endast 26 % av männen svarade att de studerar. Av dem som svarade att de arbetar är det tre gånger fler män än kvinnor.

Tabell 6 visar sysselsättningen för de tre största grupperna sett utifrån nationell bakgrund. Inga väsentliga skillnader framgår mellan grupperna.

Födelseområde	Arbete	Arbetslös	Studier	Annat	Ej svar	Totalt
F.d Jugoslavien	16%	40%	40%	4%	0%	100%
Latinamerika	16%	37%	47%	0%	0%	100%
Mellanöstern	15%	33%	45%	6%	2%	100%

Tabell 6. Sysselsättningen för de tre största grupperna sett utifrån nationell bakgrund.

Innehav av körkort

Eftersom målet för målgruppen är att efter en utbildning på sikt få arbete inom den gröna sektorn, är det av stor betydelse att målgruppen har ett giltigt körkort och tillgång till bil. Flertalet av sådana arbeten har det som en förutsättning.

36 % svarade att de har ett giltigt körkort.

15 % av kvinnorna svarade att de hade körkort medan motsvarande andel för män är 57 %.

En studie över förhållandet mellan de tre invandrargrupperna visar att andelen körkortsinnehavare bland personer med bakgrund i Mellanöstern och f.d. Jugoslavien ligger på ungefär samma nivå (47 %), medan motsvarande siffra för personer med bakgrund i Latinamerika är 11 % trots att könsfördelningen bland grupperna är snarlika.

Tidigare erfarenheter

Här efterfrågas tidigare erfarenheter det vill säga antingen arbete i eller sysselsättning inom verksamhetsområden jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling.

40 % eller 85 av de tillfrågade svarade att de hade erfarenheter antingen en längre eller kortare period i någon eller flera av de efterfrågade verksamhetsområdena. Av dessa var 29 kvinnor och 56 män. Tabell 7 visar antalet personer som har erfarenheter i olika verksamhetsområden som efterfrågas i undersökningen. En del personer hade erfarenheter från flera olika verksamhetsområden vilket förklarar skillnaden i antal. Tre personer hade erfarenheter från alla efterfrågade verksamhetsområden, två personer hade erfarenhet från tre verksamhetsområden, sex personer hade erfarenhet från två verksamhetsområden.

Kön	Jordbruk	Djurskötsel	Skogsvård	Trädgårdsodling	Totalt
Kvinna	16	6	3	19	44
Man	23	15	18	21	77
Totalt	39	21	21	40	121

Tabell 7. Erfarenheter inom olika områden inom den gröna sektorn uppdelat på kvinnor och män.

För att undersöka om tidigare erfarenheter förekommer i högre grad inom vissa områden än andra har en sammanställning gjorts. En sammanställning presenteras i tabell 8 över antal personer och erfarenhetsområden sett utifrån den nationella bakgrunden man har. Tabellen visar att det finns erfarenheter inom alla i undersökningen nämnda verksamhetsområden och att de förekommer i olika hög grad. Erfarenheter från jordbruk och trädgårdsodling är dubbelt så stora som dem från djurskötsel och skogsvård.

Land/område	Jordbruk	Djurskötsel	Skogsvård	Trädgårdsodling
Asien	4	2	1	6
F.d Jugoslavien	7	3	3	9
Latinamerika	2	1	1	1
Mellanöstern	16	5	7	20
N Afrika	0	3	2	0
USA	1	0	0	0
V Europa	2	2	3	2
Ö Afrika	3	2	1	0
Ö Europa	3	2	1	1
Ej svar	1	1	2	1
Totalt	39	21	21	40

Tabell 8. Antal personer med erfarenheter i olika områden inom den gröna näringen. Uppdelat på nationell bakgrund.

Biodling

Frågan om tidigare erfarenheter inom biodling har samband med att projektet Grön Mångfald hade ett samarbete med projektet Idésmedjan där biodlingsverksamhet förekom. I projektet

Idésmedjan fanns intresse av att veta mera om tidigare erfarenheter från biodling hos personer med invandrarbakgrund, och en önskan att komma i kontakt med sådana personer.

11 av de tillfrågade svarade att de hade tidigare erfarenheter av biodling. Av dessa var 7 kvinnor och 4 män. Dessa personer har sin bakgrund i Mellanöstern, Östeuropa, f.d. Jugoslavien och Asien.

En undersökning har gjorts också för att se om det finns intresse för att *arbeta* med biodling. 32 personer av de tillfrågade svarade att de skulle vilja arbeta med biodling om de fick möjlighet till det. 8 av dessa var kvinnor och 24 var män. 50 av de tillfrågade svarade att de kanske kunde tänka sig att arbeta med biodling varav dessa var 29 kvinnor och 21 män. Sammanlagt skulle det innebära att alla som svarade med ja eller kanske uppgår till 82 personer där 37 var kvinnor och 45 var män.

Tidigare utbildning

På frågan om tidigare utbildning som kunde knytas till jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling, svarade 11 av de tillfrågade att de hade någon utbildning som kunde knytas till de efterfrågade verksamhetsområdena. Av dessa personer var 3 kvinnor och 8 män. Personerna i fråga hade sin bakgrund i Mellersta östern, f.d. Jugoslavien, Asien och Nordafrika.

Intresse för att arbeta inom den gröna näringen

På frågan om de tillfrågade har haft tankar kring att själva arbeta inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling svarade 24 personer med ja varav dessa var 10 kvinnor och 14 män. 77 svarade att de ibland hade sådana tankar varav dessa var 37 kvinnor och 40 män. Sammantaget innebär detta att de som har haft tankar ofta eller ibland är 101 varav dessa är 47 kvinnor och 54 män. Alla har olika nationalitetsbakgrund.

Intresse för praktik inom den gröna sektorn

Målgruppens önskemål om praktik inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling undersöktes.

37 personer av de tillfrågade svarade att de skulle önska ha en praktikplats om de fick möjlighet till det. 11 av dessa var kvinnor och 26 var män. 62 av de tillfrågade svarade att de kanske kunde tänka sig ha en praktikplats varav dessa var 29 kvinnor och 33 män. Sammanlagt innebär det att alla som svarade med ja eller kanske uppgår till 99 personer där 40 var kvinnor och 59 var män. Alla har olika nationalitetsbakgrund.

Attityder till arbete inom den gröna sektorn

Attityden till ett yrke eller en yrkesgren kan ha viss betydelse för en person vid valet att arbeta inom det verksamhetsområdet. Till exempel kan en persons syn på graden av hur hög status ett yrke ger vara av vikt vid yrkesval. Av framförallt det skälet undersöktes målgruppens syn på statusen för arbeten inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling dels för liknande arbeten i sina gamla hemländer respektive i Sverige.

I hemlandet

29 % av hela den undersökta gruppen svarade att statusen är hög eller medelhög, medan 24 % svarade att statusen var låg. Resterande hade en annan eller ingen uppfattning alls.

Undersökningen visar att det råder lika uppfattningar mellan män och kvinnor om synen på statusen för de efterfrågade yrkena och att samma förhållande råder oavsett åldersgrupp

I Sverige

36 % av hela den undersökta gruppen svarade att statusen är hög eller medelhög, medan endast 12 % svarade att statusen var låg. Resterande hade en annan eller ingen uppfattning alls. 27 % av kvinnorna svarade att statusen var hög eller medelhög medan motsvarande siffra för män var 46 %. De olika åldersgrupperna visar på olika resultat där gruppen mellan 18 och 25 år värderar statusen till något lägre än andra som är äldre.

Intresse för utbildning

På frågan om de tillfrågade kunde tänka sig gå en utbildning som ger dem bättre möjligheter till att arbeta inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling svarade 34 personer med ”ja” varav dessa var 12 kvinnor och 22 män. 81 svarade med ”kanske” på samma fråga varav dessa var 35 kvinnor och 46 män. Sammantaget innebär detta att de som svarade ”ja” eller ”kanske” på frågan är 115 (53 %) varav dessa är 47 kvinnor och 68 män. Alla har olika nationalitetsbakgrund.

Intresse för mer information

Den grupp av personer som skrev sina kontaktuppgifter i enkäten är den mest intressanta gruppen för projektets primära syfte som är att starta en anpassad utbildning för intresserade. Undersökningen visar att totalt 106 (49 %) personer uppgav sitt namn och kontaktuppgifter för att senare bli kontaktade för att få mer information. Av dessa var 40 kvinnor och 66 män. 50 av det totala antalet personer kommer från Mellanöstern.

En närmare studie av gruppen som lämnade kontaktuppgifter och hur dessa i sin tur svarade på föregående fråga i enkäten, som behandlar intresset för att gå en utbildning, visas av tabellen 9.

F17- intresse för utbildning	Uppgett namn	Ej uppgett namn	Totalt
Ja	31	3	34
Kanske	56	25	81
Nej	14	81	95
Ej svar	5	1	6
Totalt	106	110	216

Tabell 9. *Intresse för utbildning och att bli kallad till information.*

De 14 personer som svarade på föregående fråga (fråga nr 17 i enkäten) att de inte var intresserade av att gå en utbildning och de 5 personer som inte svarade alls på samma fråga, uppgav faktiskt sina kontaktuppgifter i enkäten. Resultatet lämnar dock utrymme för en del tolkningar. I varje fall kan det konstateras att antalet som visat en mer eller mindre intresse för att gå en utbildning och samtidigt uppgett sitt namn och kontaktuppgifter uppgår till 87 personer (40 %) vilket ger ett tillräckligt underlag för att starta den i projektet tänkta utbildningen. En beskrivning av de 87 personer som utgör målgruppen för den i projektet tänkta utbildningen finns bilaga 2.

Sammanfattning

Syftet med den här undersökningen är att kartlägga behov, intresse, erfarenheter och kunskaper hos arbetslösa personer med invandrarbakgrund för arbete i den gröna sektorn. Målet är att projektet på sikt leder till arbete och att en projektansökan arbetas fram utifrån denna förstudie. Undersökningen utfördes genom besök och utskick. Personerna i den undersökta gruppen har sin bakgrund i en mängd olika nationaliteter, där tre landområden är klart dominerande. Attityden till arbete inom den gröna sektorn i Sverige har högre status än i sina gamla hemländer. Antalet personer av den undersökta gruppen med erfarenheter inom gröna sektorn är medelstor (40 %) och då är övervägande män. Intresset för praktik eller arbete inom denna sektor är dock aningen större. Majoriteten av den undersökta gruppen saknar för närvarande arbete. Intresset för att gå en utbildning som ger bättre möjligheter att arbeta inom den gröna sektorn är stor (53 % eller 115 personer). 87 personer (40 %) visade intresse för att gå en utbildning och samtidigt önskade bli kontaktade för att få mer information. Ett tillräckligt underlag för att starta den i projektet tänkta utbildningen existerar verkligen.

Bilaga 1

Beskrivning av målgruppen för den i projektet tänkta utbildningen.
32 är kvinnor och 55 män

Ålder	Antal personer
18-25	15
26-35	27
36-45	27
46-55	13
56-60	4

Tabell 1. Ålder och antal personer i målgruppen för utbildning

Nationalitetsbakgrund	Antal personer
Asien	7
F.d Jugoslavien	15
Latinamerika	6
Mellanöstern	40
N Afrika	5
V Europa	4
Ö Afrika	5
Ö Europa	4
(tom)	1

Tabell 2. Nationalitetsbakgrund och antal personer i målgruppen för utbildningen.

Antal år i Sverige	Antal personer
1-2	13
3-5	20
6-10	19
10-15	14
>15	21

Tabell 3. Antal år i Sverige och antal personer i målgruppen för utbildningen.

Sysselsättning	Antal personer
Arbete	8
Arbetslös	39
Studier	39
Annat	1

Tabell 4. sysselsättning och antal personer i målgruppen för utbildningen.

Körkortsinnehav	Antal personer
Ja	33
Nej	53

Tabell 5. Körkortsinnehav och antal personer i målgruppen för utbildningen.

Tidigare erfarenhet	Antal personer
Ja	24
Ibland	30
Aldrig	33

Tabell 6. tidigare erfarenheter inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling och antal personer i målgruppen för utbildningen.

Jordbruk	Djurskötsel	Skogsvård	Trädgårdsodling
24	15	17	25

Tabell 7. Antal med erfarenhet inom olika verksamområden.

- Tidigare erfarenheter inom biodling är 9 personer.
- De som svarat ”Ja” eller ”Kanske” om att vilja arbeta inom biodling är 55 personer.
- 9 personer har utbildning som kan knytas till jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling.
- De som svarade med ”Ja” eller ”Kanske” till att vilja få möjlighet till en praktikplats är 73 personer.

Statusgrad	I Hemlandet	I Sverige	Totalt
Hög	8	15	23
Medelhög	24	27	51
Låg	24	9	33
annan uppfattning	13	17	30
Ingen uppfattning	15	17	32

Tabell 8. synen på status för efterfrågade yrken i hemlandet och i Sverige.

Bilaga 2 - Frågeformulär

Östgöta Coop Center
Box 6178
600 06 NORRKÖPING
Tfn: 011-28 25 48

Enkätundersökning - Grön mångfald - del 1

För personer med invandrar bakgrund

Projektets målsättning är att skapa möjligheter för en kulturell mångfald i lantbruk, skogsbruk och trädgårdsodling. Det kan ge enskilda personer arbete och samtidigt leda till en ökad kunskap om kulturer bland både svenskar och invandrade. Det kan också leda till utveckling av livsmedelsprodukter inom näringen som en frukt av dessa kulturella möten. Detta leder i sin tur till hållbarare utveckling inom regionen.

Vi behöver därför just Din hjälp med att fylla i denna enkät. Frågeformuläret riktar sig till personer som är 18 – 60 år med invandrarbakgrund (personer som är antingen födda utanför Sverige eller har minst en förälder som är född utanför Sverige).

Vi kommer enbart att redovisa grupperns svar ej enskildas svar. Resultatet kommer att finnas tillgängligt för den som vill ta del av det. För att nå bästa resultat hoppas vi på stort deltagande och speciellt Ditt deltagande.

Projektet "Grön mångfald" är ett mål 3 projekt, lokalutveckling, inom insatsområde 4. Östgöta Coop Center är huvudman för projektet i samverkan med Marieborgs folkhögskola, LO-facken i Norrköping, Vretagymnasiet, Himmelstalunds gymnasiet, LRF, näringsidkare inom den gröna näringen, invandrarföreningar m fl.

Med vänliga hälsningar
Grön mångfald

Naim Massi
Projektledare

Frågeformulär

Innan du börjar fylla i frågeformuläret vill vi att du läser detta först.

Den gröna näringen i Sverige omfattar bl a:

- **Livsmedelsproduktion:**
Mjök, nötkött, griskött, lammkött fågelkött, ägg, spannmål, olja, socker, honung, trädgård, miljö, djuromsorg, mm.
- **Massa- och trävaruproduktion:**
Skog och marknad, skog och miljön (plantera, avverka mm)
- **Annan grön näring:**
Energi, körslor och entreprenad, den gröna upplevelsen, den viktiga hästen, regional mat.

Nu följer ett antal frågor. Det räcker oftast med att sätta ett kryss i den ruta som passar in enligt din uppfattning.

1. Är Du?

- Kvinna   Man

2. Hur gammal är Du?

- 18-25   26-35   36-45
 46-55   56-60   över 65

3. Vilket land är du född i?

.....

4. Hur många år har Du bott i Sverige?

- 1-2   3-5   6-10   10-15   över 15

5. Vilket/vilka språk talar du i ditt hem?

.....

6. Hur ser Din huvudsakliga sysselsättning ut för närvarande?

- Arbete   Arbetslös   Studier   Annat

7. Har du ett giltigt körkort för att köra bil i Sverige?

- Ja   Nej

8. Har du någon gång arbetat inom eller sysslat med jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling?

- Ja   Ibland   Aldrig

9. Om du svarat ja, inom vilket område?

- Jordbruk   Djurskötsel   Skogsvård   Trädgårdsodling

10. Har du sysslat med biodling t ex för att framställa honung tidigare?

- Ja   Nej

11. Skulle du vilja arbeta med biodling om du får möjlighet till det?

Ja Kanske Nej Vet inte

12. Har du gått någon utbildning som kan knytas till jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling?

Ja Nej

13. Har du haft tankar kring att själv arbeta inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling?

ja Ibland Nej

14. Skulle du önska få möjlighet till en praktikplats inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling?

Ja Kanske Nej

15. En del människor tycker att olika yrken har olika status eller socialt anseende i ett samhälle. Hur ser du på statusen för arbeten inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling i ditt förra hemland?

Hög status Medelhög status Låg status
 Alla yrken har lika hög status Har ingen uppfattning

16. Hur ser du på statusen för arbeten inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling i Sverige?

Hög status Medelhög status Låg status
 Alla yrken har lika hög status Har ingen uppfattning

17. Skulle du kunna tänka dig att gå en utbildning som ger dig bättre möjligheter att arbeta inom jordbruk, djurskötsel, skogsvård eller trädgårdsodling?

Ja Kanske Nej

18. Om du vill bli kontaktad för mer information om utbildning för att lättare få arbete inom den "gröna näringen", kan du här skriva ditt namn och din adress mm. (Uppgifterna kommer att behandlas konfidentiellt)

Förnamn: ..... Efternamn: .....

Gatuadress: .....

Postnummer: ..... Ort:.....

Telefon.....

Tack för din medverkan.